

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Національний університет цивільного захисту України

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

Володимир САДКОВИЙ

«___»_____2020 року

ПРОГРАМИ

вступних випробувань для осіб, що вступають на навчання для здобуття
ступеня магістр за спеціальністю 101 "Екологія"
(освітня програма "Екологічна безпека")

Харків 2020

ВСТУП

Програми вступних випробувань розроблена Приймальною комісією Національного університету цивільного захисту України відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11 жовтня 2019 року № 1285, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 02 грудня 2019 року за № 1192/34163 та Правил прийому до Національного університету цивільного захисту України у 2020 році.

Метою вступних випробувань є перевірка у кандидатів на навчання рівня знань, умінь, навичок та здібностей до зазначеного виду діяльності.

Вступні випробування включають:

1. Фахове вступне випробування у вигляді співбесіди (для осіб, що здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) за іншою спеціальністю).

2. Фахове вступне випробування.

3. Єдиний вступний іспит (іноземна мова).

Єдиний вступний іспит з іноземної мови складається у формі зовнішнього незалежного оцінювання. Категорія осіб, що мають право складати іспит з іноземної мови в університеті (замість ЗНО), визначена в правилах прийому до університету.

Для конкурсного відбору осіб під час прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня «магістр» конкурсний бал обчислюється як загальна сума балів за результатами фахового вступного випробування та єдиного вступного іспиту (іспиту з іноземної мови). Відповідно до набраної загальної суми балів формується рейтинг кандидатів на навчання, за результатами якого здійснюється зарахування до університету.

Серед осіб, які допущені приймальною комісією до участі в конкурсі та набрали однакову загальну конкурсну суму балів, переважне право на зарахування мають кандидати з вищим середнім балом оцінок із додатку до диплома про попередню освіту.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування у вигляді співбесіди для осіб, що здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) за іншою спеціальністю

ВСТУП

Фахове вступне випробування у вигляді співбесіди з кандидатами на навчання, що здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) за іншою спеціальністю, проводиться з метою оцінки у абітурієнта рівня теоретичних знань, практичних умінь та навичок з фаху, що відповідають освітньому ступеню «бакалавр» за спеціальністю 101 «Екологія». У разі неуспішного складання випробування абітурієнт не допускається до подальшої участі в конкурсі на зарахування.

Фахове вступне випробування у вигляді співбесіди проводиться фаховою атестаційною комісією за двома теоретичними питаннями. В разі необхідності членами фахової атестаційної комісії можуть бути задані додаткові запитання. Час на підготовку до усної відповіді становить 20-30 хвилин.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У ВИГЛЯДІ СПІВБЕСІДИ

Теоретична підготовка кандидата на навчання за результатами відповіді оцінюється за 2-бальною шкалою за наступними критеріями:

Оцінка	Критерії
рівень знань достатній	Кандидат на навчання повністю, логічно і послідовно надав відповідь на запитання, пов'язуючи теорію з практикою, виявив вміння самостійно аналізувати, узагальнювати і викладати матеріал, не допускаючи помилок.
рівень знань недостатній	Кандидат на навчання засвоїв тільки основний матеріал, не знає окремих положень, допускає неточності у відповіді. Не вміє достатньо чітко сформулювати окремі положення, порушує послідовність у викладанні матеріалу. Має певні труднощі у пов'язанні теоретичного матеріалу з його практичним застосуванням.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ У ВИГЛЯДІ СПІВБЕСІДИ

2.1. Перелік питань з дисципліни «Хімія з основами біогеохімії»

1. Класифікація і номенклатура неорганічних сполук.
2. Ідеальний газ: рівняння стану і газові закони.
3. Електронна структура атомів. Квантові числа.

4. Електронегативність атома і її залежність від положення елемента в таблиці Менделєєва.
5. Хімічний зв'язок: ковалентний, іонний, донорно-акцепторний.
6. Структура ядра і природа радіоактивності. α - і β -розпади.
7. Закон дії мас і швидкість хімічних реакцій.
8. Другий закон термодинаміки: ентропія, ентальпія і вільна енергія Гібса.
9. Хімічна рівновага і принцип Ле Шательє.
10. Рівновага в розчинах електролітів. Добуток розчинності.
11. Кислоти і луги. Водневий показник і гідроліз солей.
12. Комплексні сполуки: їх номенклатура і застосування.
13. Колоїдні розчини. Поверхнево-активні речовини.
14. Окисно-відновні реакції і окисно-відновний потенціал.
15. Загальні хімічні властивості металів.
16. Загальні хімічні властивості неметалів.
17. Основні класи органічних сполук. Стійкі органічні забруднювачі.
18. Природні і штучні полімери.
19. Мета і методи «зеленої» хімії.
20. Походження і розповсюдження хімічних елементів в геосферах.

2.2. Перелік питань з дисципліни «Фізика»

1. Кінематичне рівняння руху матеріальної точки. Кінематичні характеристики руху – швидкість та прискорення.
2. Неінерціальні системи відліку. Відцентрова сила, її прояви і використання для захисту довкілля.
3. В яких явищах проявляється дія гравітаційного поля? Які фізичні величини описують його кількісно?
4. В яких явищах проявляється дія електричного поля? Які фізичні величини описують його кількісно?
5. Що розуміють під електричним струмом? З допомогою яких величин описують кількісно електричний струм?
6. В яких явищах проявляється дія магнітного поля? Вплив магнітного поля на електричні заряди та струми.
7. Коливальний рух та види коливань. Характеристики коливального руху.
8. Поняття про хвилі, види хвиль та їх характеристики.
9. Пружні та електромагнітні хвилі. Застосування хвиль в сейсмології та локації.
10. Захист довкілля від механічних та акустичних коливань. Електромагнітне забруднення довкілля та методи захисту.
11. Характеристики і закони теплового випромінювання. Сонячне випромінювання.
12. Водневоподібні та багатоелектронні атоми. Поняття про їх спектри та спектральний аналіз.
13. Атомне ядро, нуклони, взаємодія нуклонів, уявлення про ядерні сили.

14. Дефект мас та енергія зв'язку ядра. Ланцюгова реакція поділу та реакція синтезу.

15. Види та закономірності радіоактивності. Вплив радіоактивного опромінювання на живі організми та технічне обладнання.

16. Статистичні розподіли. Барометрична формула. Атмосфера Землі.

17. Перший закон термодинаміки. Теплова машина та її коефіцієнт корисної дії.

18. Рідинний стан речовини. Коефіцієнт поверхневого натягу. Поверхнево-активні речовини.

19. Тверде тіло. Кристалічні та аморфні тіла. Ідеальні та реальні кристали.

20. Провідники, ізолятори, напівпровідники та їх електропровідність.

2.3. Перелік питань з дисципліни «Вища математика»

1. Функція, основні визначення, властивості і види функцій.

2. Границя функції. Теореми про границі. Перша і друга чудові границі.

3. Поняття похідної. Правила диференціювання.

4. Основні теореми диференціального числення.

5. Поняття первісної та невизначений інтеграл. Основні методи інтегрування.

6. Поняття визначеного інтеграла. Формула Ньютона-Лейбниця.

7. Задачі геометричного і фізичного характеру, що приводять до диференціальних рівнянь.

8. Інтегрування основних класів диференціальних рівнянь

9. Випадкова подія, відносна частота. Алгебра випадкових подій.

10. Випадкові величини: класифікація, закони розподілу.

11. Задачі математичної статистики.

12. Розподіл випадкової величини. Середнє значення випадкової величини.

13. Дисперсія та середня квадратична похибка

14. Обчислення дисперсій по поточним вимірюванням

15. Закон додавання похибок

16. Емпіричні закони розподілу

17. Статистичні методи оцінки вимірювань

18. Визначення невідомих параметрів закону розподілу та перевірка їх адекватності експериментальним даним

19. Метод найменших квадратів в регресійному аналізі. Лінійна регресія.

20. Визначення законів розподілу та їх адекватності експериментальним даним. Критерій Пірсона.

2.4. Перелік питань з дисципліни «Геологія з основами геоморфології»

1. Об'єкт, завдання і методи досліджень в геології та геоморфології.

2. Земля, її форма, розмір, внутрішня будова та вік.

3. Землетруси і магматизм, як фактори рельєфоутворення.

4. Основні структурні елементи земної кори.

5. Вплив геологічної будови на екологічний стан навколишнього середовища.
6. Ендогенні процеси та їх роль в геолого-геоморфологічних процесах.
7. Основні типи рельєфу дна Світового океану.
8. Властивості гірських порід та їх роль в процесі рельєфоутворення.
9. Особливості техногенного впливу на геолого-геоморфологічне середовище.
10. Поняття про форми й елементи форм рельєфу.
11. Класифікація форм рельєфу за розмірами.
12. Рельєфоутворююча дія екзогенних процесів.
13. Основні екзогенні процеси та геолого-геоморфологічний взаємозв'язок їх дії.
14. Основні типи процесу вивітрювання.
15. Схили та їх класифікація.
16. Флювіальні форми рельєфу та передумови їх виникнення.
17. Річкові долини, особливості їх походження і будови.
18. Антропогенний рельєф та його основні класи.
19. Основні еколого-геоморфологічні проблеми України.
20. Геоморфологічні ризики і геоморфологічні надзвичайні ситуації.

2.5. Перелік питань з дисципліни «Гідрологія і метеорологія»

1. Об'єкт, завдання і методи досліджень в гідрології.
2. Класифікація водних об'єктів.
3. Хімічні й фізичні властивості природних вод та фактори їх формування.
4. Класифікація природних вод за величиною мінералізації.
5. Закономірності та взаємозв'язки гідрологічних процесів із кліматом, рельєфом і ґрунтово-рослинним покривом.
6. Морфометричні та морфологічні характеристики басейну річок.
7. Фази водного режиму річок.
8. Річковий стік та його складові.
9. Водний баланс річок.
10. Термічний режим річок та фактори його формування.
11. Морфологічні та морфометричні характеристики озер.
12. Водосховища та особливості їх гідрологічного режиму.
13. Типи боліт та їх характеристика.
14. Особливості походження, існування та розвитку льодовиків.
15. Практичне значення та охорона підземних вод.
16. Світовий океан та його частини.
17. Водні маси Світового океану.
18. Термічний режим вод Світового океану.
19. Природні ресурси Світового океану та їх використання.
20. Водногосподарські й водноекологічні проблеми та роль гідрології в їхньому вирішенні.

21. Загальні властивості атмосфери та її вплив на інші оболонки Землі та біосферу в цілому. Газові компоненти атмосфери.
22. Принципи поділу атмосфери на шари. Приведення тиску до рівня моря.
23. Рух повітря в атмосфері та його вплив на складові біосфери Землі. Перенос та дифузія домішок у атмосфері.
24. Колообіг води в атмосфері та його вплив на стан складових біосфери Землі. Фізичні умови формування хмарності.
25. Міжнародна класифікація хмар, особливості видів хмар. Опади, тумани та їх класифікація.
26. Повітряні маси і атмосферні фронти, їх характеристики та класифікації. Циклони й антициклони, їх вплив на стан довкілля.
27. Сонячна радіація в атмосфері Землі: перенос, ослаблення, розсіювання, відбиття.
28. Радіаційний баланс земної поверхні та атмосфери. Природа парникового ефекту, його вплив на стан біосфери Землі.
29. Термодинаміка атмосфери. Адіабатичні процеси в повітрі.
30. Типи стратифікації атмосфери, умови вертикальної стійкості атмосфери. Енергетика вертикальних атмосферних рухів.
31. Температурні інверсії, їхні типи та екологічна роль..
32. Визначення клімату, кліматичної системи. Астрономічні, геофізичні та циркуляційні фактори формування клімату.
33. Зональна, пасатна, мусонна циркуляція атмосфери. Вплив підстильної поверхні на формування клімату Землі.
34. Основні закономірності географічного розподілу складових водного балансу.
35. Основні принципи класифікації кліматів. Класифікація кліматів Землі.

2.6. Перелік питань з дисципліни «Ґрунтознавство»

1. Вивітрювання, ґрунтоутворюючі породи і мінеральна частина ґрунту
2. Фактори ґрунтоутворення
3. Загальна схема ґрунтоутворення. Тип ґрунтоутворення.
4. Морфологічна будова ґрунту.
5. Ґрунтовий профіль, ґрунтові горизонти та їх індексація.
6. Хімічний склад мінеральної частини ґрунту.
7. Перетворення органічних речовин у ґрунті та процес гумусоутворення.
8. Гумус: склад, властивості.
9. Рідка компонента ґрунтів і класифікація видів води в ґрунті.
10. Газова та біотична компонента ґрунтів.
11. Взаємодія між компонентами ґрунту.
12. Класифікація ґрунтів.
13. Закономірності розміщення ґрунтів на земній поверхні.
14. Загальна характеристика ґрунтів України.
15. Ґрунти арктичних і тундрових областей.

16. Ґрунти бореальних та суббореальних областей.
17. Ґрунтовий покрив субтропіків і тропіків.
18. Алювіальні ґрунти.
19. Гірські ґрунти.
20. Законодавство України в галузі охорони ґрунтів.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

3.1. З навчальної дисципліни «Хімія з основами біогеохімії»

1. Вища математика / О.Є. Басманов, І.К. Кириченко, Л.В. Мігунова та ін.. - Х.: АПБУ, 2003.
2. С.В. Говаленков. Теорія ймовірностей і математична статистика / С.В. Говаленков, В.М. Комяк, Л.В. Мігунова, О.А. Тарасенко. - Х.: АПБУ, 2003.
3. Кудрявцев В.А. Краткий курс высшей математики / Кудрявцев В.А., Демидович Б.П. - М.: Наука, 1989.
4. Овчинников П.Ф. Высшая математика / Овчинников П.Ф. и др. - К.: Вища школа, 1987.
5. Берман Г.Н. Сборник задач по курсу математического анализа / Берман Г.Н. - М.: Наука, 1977.
6. Колемаев В.А. Теория вероятностей и математическая статистика / Колемаев В.А., Староверов О.В., Турундаевский В.Б. - М.: Высшая школа, 1991. – 400 с.
7. Налимов В.В. Применение математической статистики при анализе вещества / Налимов В.В. М.: Государственное издательство физико – математической литературы, 1960. – 430 с.
8. Брушлинский Н.Н. Моделирование оперативной деятельности пожарной службы / Брушлинский Н.Н. -М.: Стройиздат, 1981 – 96 с.
9. Бабуров Э.Ф. Основы научных исследований / Бабуров Э.Ф., Куликов Э.П., Маригодов В.К. - К.: Вища школа, 1988. – 230 с.
10. Пугачев В.С. Теория случайных функций / Пугачев В.С. - М.: Государственное издательство технико-теоретической литературы, 1957. – 659 с.

3.2. З навчальної дисципліни «Фізика»

1. Савельев И. В. Курс общей физики. Т. 1. М.: КноРус, 2009.
2. Савельев И. В. Курс общей физики. Т. 2. М.: КноРус, 2009.
3. Савельев И. В. Курс общей физики. Т. 3. М.: КноРус, 2009.
4. Савельев И. В. Курс общей физики. Т. 4. М.: КноРус, 2009.
5. Волькенштейн В. С. Сборник задач по общему курсу физики. М.: Профессия, 2010.
6. Трофимова Т. И. Курс физики. – М.: Высш. шк., 2001.
7. Кучерук І.М. та ін. Загальний курс фізики. Т. 1-3. – Київ: Техніка, 1999.
8. Горбачук І.Т. Загальна фізика (збірник задач). Київ: Вища школа, 1993.

9. Трофимова Т.И., Павлова З.Г. Сборник задач по курсу физики с решениями. М.: Высшая школа, 1999.

10. Яворский Б.М., Детлаф А.А., Лебедев А.К. Справочник по физике. М.: Мир и образование, 2006.

3.3. З навчальної дисципліни «Вища математика»

1. О.Є. Басманов, І.К. Кириченко, Л.В. Мігунова, О.П. Сознік. Вища математика. Х.: АПБУ, 2003.

2. С.В. Говаленков, В.М. Комяк, Л.В. Мігунова, О.А. Тарасенко. Теорія ймовірностей і математична статистика. Х.: АПБУ, 2003.

3. Кудрявцев В.А., Демидович Б.П. Краткий курс высшей математики. М.: Наука, 1989.

4. Овчинников П.Ф. и др. Высшая математика. К.: Вища школа, 1987.

5. Берман Г.Н. Сборник задач по курсу математического анализа. М.: Наука, 1977.

6. Колемаев В.А., Староверов О.В., Турундаевский В.Б. Теория вероятностей и математическая статистика. М.: Высшая школа, 1991. – 400 с.

7. Налимов В.В. Применение математической статистики при анализе вещества. М.: Государственное издательство физико-математической литературы, 1960. – 430 с.

8. Брушлинский Н.Н. Моделирование оперативной деятельности пожарной службы. М.: Стройиздат, 1981. – 96 с.

9. Бабуров Э.Ф., Куликов Э.П., Маригодов В.К. Основы научных исследований. К.: Вища школа, 1988. – 230 с.

10. Пугачев В.С. Теория случайных функций. М.: Государственное издательство технико-теоретической литературы, 1957. – 659 с.

3.4. З навчальної дисципліни «Геологія з основами геоморфології»

1. Адаменко О.М. Екологічна геоморфологія: підручник / Адаменко О.М., Рудько Г.І., Ковальчук І.П. – Івано-Франківськ: Факел, 2000. – 411 с.

2. Геологія з основами геоморфології: підруч. для студ. екол. і геогр. спец. вищ. навч. закл./ О.М. Адаменко, Г.І. Рудько, О.В. Чепіжко та ін. – Чернівці: Букрек, 2010. – 398 с.

3. Гошовський С. Екологічна безпека техногенних геосистем у зв'язку з катастрофічним розвитком геоморфологічних процесів / Гошовський С., Рудько Г.І., Преснер Б. – Львів; Київ, 2002. – 624 с.

4. Грунтознавство з основами геології: підручник / І.І. Назаренко, Ф.М. Польчина, Ю.М. Дмитрук та ін.. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 504 с.

5. Колтун О.В. Антропогенна геоморфологія: методичні рекомендації до практичних робіт / О.В. Колтун. – Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 18 с.

6. Короновский Н.В. Общая геология: ученик / Николай Владимирович Корновский. – М.: Изд-во Книжный дом Университет, 2006. – 528 с.

7. Мананкова Т.И. Краткий курс лекций по геоморфологии: учебное пособие / Т.И. Мананкова. – Горно-Алтайск, 2009. – 184 с.

8. Павловська Т.С. Геоморфологія: терміни й поняття: навч. Посібник /

Т.С. Павловська. – Луцьк: Волин. Нац. Ун-т ім. Л. Українки, 2009. – 281 с.

9. Паранько І.С. Геологія з основами геоморфології: навч. посібник / І.С. Паранько, А.О. Сіворонов, О.І. Мамедов. – Кривий Ріг: Мінерал, 2008. – 373 с.

10. Стецюк В.В. Екологічна геоморфологія України: навч. посібник / В.В. Стецюк, Г.І. Рудько, Т.І. Ткаченко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 368 с.

3.5. З навчальної дисципліни «Гідрологія і метеорологія»

1. Вишневський В.І. Гідрологічні характеристики річок України: наукове видання / В.І. Вишневський, О.О. Косовець. – Київ: Ніка-Центр, 2003. – 324 с.

2. Гребінь В.В. Сучасний водний режим річок України (ландшафтно-гідрологічний аналіз) / В.В. Гребінь. – К.: Ніка-Центр, 2010. – 315 с.

3. Догановский А.М. Гидросфера Земли: учебник / А.М. Догановский, В.Н. Малинин. – СПб.: Гидрометеиздат, 2004. – 618 с.

4. Долина Ж.И. Основы гидрологии: учеб. пособие / Ж.И. Долина. – Алчевск: ДонГТУ, 2010. – 124 с.

5. Загальна гідрологія: підручник / за ред. В.К. Хільчевського і О.Г. Ободовського. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 349 с.

6. Ігошин М.І. Методи визначення основних елементів гідрологічного режиму водних об'єктів: навч. Посібник / М.І. Ігошин. – О.: Астропринт, 2003. – 93 с.

7. Клименко В.Г. Загальна гідрологія: навч. Посібник / В.Г. Клименко. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 280 с.

8. Кукурудза С.І. Використання та охорона водних ресурсів: навч. Посібник / С.І. Кукурудза. – Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – 302 с.

9. Курганевич Л.П. Водний кадастр: навч. Посібник / Л.П. Курганевич. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 116 с.

10. Савицький В.М. Загальна гідрологія: підручник/ В.М. Савицький. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2008. – 399 с.

11. Врублевська О.О. Кліматологія / Врублевська О.О., Гончарова Л.Д., Катеруша Г.П.; підручник під ред. Є.П. Школьного. - Одеса, Екологія, 2013 р. – 346 с.

12. Гончаренко С.У. Фізика атмосфери/ Гончаренко С.У. – К.: Техніка, 1991. – 154 с.

13. Гончарова Л.Д. Клімат і загальна циркуляція атмосфери: навч. Посібник / Гончарова Л.Д., Серга Е.М., Школьний Є.П. – К.: КНТ, 2005. – 251 с.

14. Ефимова В.М. Основы антропоклиматологии / Ефимова В.М., А. Ярош. – Сімферополь: Таврия-Плюс, 2003. – 202 с.

15. Захаревская Н.Н. Метеорология и климатология/ Захаревская Н.Н. – М.: Колос, 2005. – 128 с.

16. Колесник П.И. Метеорология / Колесник П.И. – К.: Вища школа, 1986. – 175 с.

17. Метеорологія і кліматологія. Навч. Посібник / В.М. Кобрін, В.В. Васьмболь, В.Л. Клеєвська, Л.Б. Яковлєв.– Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». 2006. – 125 с.

18. Проценко Г.Д. Метеорологія та кліматологія: навчальний посібник / Проценко Г.Д. – К. 2007

19. Хромов С.П. Метеорологія и кліматологія / Хромов С.П. – Л.: Гидрометеоздат, 1983. – 404 с.

3.6. З навчальної дисципліни «Ґрунтознавство»

1. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 р. № 0962.

2. Земельний кодекс України від 25.10. 2001 р. № 2768-14.

3. Ґрунтознавство: підручник / За ред. Д.Г. Тихоненка. – К.: Вища освіта, 2005. – 703 с.

4. Польчина СМ. Ґрунтознавство. Головні типи ґрунтів. Ч. 1, 2 / Польчина СМ. – Чернівці: Рута, 2001.

5. Ковда В.А. Основы учения о почве. Кн.1 и 2/ Ковда В.А. – М: Наука, 1973.

6. Дюшофур Ф. Основы почвоведения. Эволюция почв / Дюшофур Ф. — М., 1970. — 591 с.

7. Екологія ґрунту та його забруднення / Надточий П.П. та ін. — К., 1997. — 288 с.

8. Стан родючості ґрунтів України та прогноз його зміна за умов сучасного землеробства / За ред. В. В. Медведєва і М. В. Лісового. – Харків: Штрих, 2001. – 100 с.

9. Земельні ресурси України / За ред. В.В. Медведєва, Т.М. Лактіонової. – К.: Аграрна наука, 1998. – 150 с.

10. Полупан М.І. Класифікація ґрунтів України / Полупан М.І., Соловей В.Б., Величко В.А. – К., Аграрна наука, 2005. – 300 с.

Голова фахової атестаційної комісії

Сергій АРТЕМ'ЄВ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

ВСТУП

Фахове вступне випробування проводиться з метою перевірки та оцінки теоретичної підготовки вступника, встановлення рівня його знань з основних фахових дисциплін, їх відповідності вимогам стандарту якості освіти, положенням про ступеневу освіту, навчальним планам і програмам підготовки фахівців.

Для проведення фахового вступного випробування створюється комісія на чолі з Головою, до складу якої включаються викладачі, що викладають профільні навчальні дисципліни.

Фахове вступне випробування проводиться у вигляді тестування, яке складається зі 100 питань. Час на виконання тестових завдань складає 1 годину.

Для складання фахового випробування абітурієнт може використовувати ручки, олівці, лінійку, калькулятор. Усі інші матеріали, як то законодавчі та нормативні акти, методичні матеріали, довідники, словники, записи, конспекти, тощо, а також засоби мобільного зв'язку, будь-які носії інформації протягом іспиту абітурієнтам використовувати суворо забороняється.

У разі порушення зазначених вимог, а також під час виявлення проявів несамостійного виконання абітурієнтами завдань фахового вступного випробування, які проявляються, наприклад, у вигляді розмов, підказування, інших видів спілкування, викладач, який здійснює контроль за проведенням випробування, робить помітку на титульному листі екзаменаційної роботи про зниження екзаменаційної оцінки, а у разі повторного порушення – має право виставити йому загальну незадовільну оцінку.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ КАНДИДАТА НА НАВЧАННЯ З ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Оцінка з фахового вступного випробування виставляється за 100-бальною шкалою (від 100 до 200), де кількість вірних відповідей відповідає кількості набраних балів.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Перелік тем з навчальної дисципліни «Загальна екологія»

1. Екологія в системі природничих, соціальних і технічних наук.
2. Загальні уявлення щодо екологічних законів, правил, принципів.
3. Основні етапи екологічних досліджень. Методи прогнозу в екології (експертної оцінки, екстраполяції, моделювання тощо).

4. Типи середовищ. Екологічні фактори, умови, ресурси, їх класифікація.
5. Екологічна ніша як центральний предмет вивчення екології. Правило обов'язкового заповнення екологічної ніші. Структура екологічної ніші та параметри екологічної ніші.
6. Статичні та динамічні параметри популяції. Основні типи біотичних взаємодій. Поняття коєволюції.
7. Екосистема як основний об'єкт вивчення в сучасній екології.
8. Особливості кругообігу речовин в екосистемах (біогеохімічні цикли основних біогенних елементів та їх антропогенна складова).
9. Сучасні уявлення про біосферу. Структура і динаміка біосфери. Жива речовина і її роль в біосфері.
10. Еволюція біосфери. Екосистемна теорія еволюції біосфери. Основні біосферні кризи, їх причини та наслідки.
11. Сучасний етап розвитку біосфери: проблема трансформації біосфери в ноосферу. Формування соціальної сфери як планетної підсистеми.
12. Показники порушення стійкості біосфери. Основні глобальні екологічні проблеми сучасності.
13. Природне і антропогенне забруднення довкілля. Фізичне, хімічне і біологічне забруднення довкілля.
14. Причини і негативні наслідки радіоактивного забруднення навколишнього середовища.
15. Екологічна складова проблеми управління та поводження з відходами виробництва та споживання.
16. Фактори порушення якості атмосфери. Основні напрями охорони атмосфери.
17. Основні причини порушення якості природних вод, принципи оцінки екологічного стану водних об'єктів, негативні наслідки забруднення природних вод та їх охорона.
18. Основні причини деградації родючих ґрунтів, проблема хімічного і радіонуклідного забруднення ґрунтів та їх охорона).
19. Антропогенний вплив на біоценози і проблема збереження біологічного різноманіття.
20. Основні екологічні проблеми регіонів України.

2.2. Перелік тем з навчальної дисципліни «Техноекологія»

1. Технологічні аспекти взаємодії суспільства та природи.
2. Маловідходні та безвідходні технології.
3. Технічні засоби захисту атмосфери від промислових забруднень.
4. Захист гідросфери від промислових забруднювачів.
5. Захист навколишнього середовища від фізичних забруднень.
6. Вугільна промисловість.
7. Нафтова та газова промисловість.
8. Вплив на довкілля підприємств важкої промисловості.
9. Вплив на довкілля підприємств легкої промисловості.
10. Вплив на довкілля підприємств хімічної промисловості.

11. Вплив на довкілля агропромислового комплексу.
12. Вплив на довкілля транспортного комплексу.
13. Вплив на довкілля об'єктів лісової та деревообробної промисловості.
14. Вплив на довкілля об'єктів житлово-комунального господарства.
15. Нетрадиційні джерела енергії.
16. Вітрова енергія, біоенергія та енергія океанів.
17. Промисловість будівельних матеріалів – важлива складова частина матеріально-технічної бази будівництва.
18. Гідроелектростанції.
19. Ядерна енергетика.
20. Теплові електростанції.

2.3. Перелік тем з навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля»

1. Поняття про типи екологічної експертизи.
2. Мета і основні завдання екологічної експертизи
3. Основні принципи екологічної експертизи
4. Компетенція місцевих рад в галузі екологічної експертизи
5. Процедура проведення екологічної експертизи
6. Обов'язки експерта екологічної експертизи.
7. Права експерта державної екологічної експертизи
8. Гарантії незалежності експерта екологічної експертизи.
9. Права та обов'язки замовників екологічної експертизи.
10. Шляхи проведення державної екологічної експертизи
11. Висновки державної екологічної експертизи
12. Зміст висновків екологічної експертизи
13. Порядок оскарження Висновків державної екологічної експертизи.
14. Права судового експерта.
15. Обов'язки судового експерта.
16. Що забороняється судовому експерту.
17. Об'єкти судової інженерно-екологічної експертизи.
18. Основні завдання судової інженерно-екологічної експертизи.
19. Судова гідроекологічна експертиза.
20. Судова еколого-грунтознавча експертиза.

2.4. Перелік тем з навчальної дисципліни «Культура безпеки»

1. Характеристика таких термінів і понять як «життя», «діяльність», «безпека», розкриття поняття «безпека життєдіяльності».
2. Проблеми, що впливають на глобальну безпеку людства.
3. Доведіть, що організм людини володіє резервами запасу міцності більше, ніж сучасні машини.
4. Психологічні процеси, на яких заснована діяльність людини.
5. Порівняння між собою умовного і безумовного рефлексу.
6. Функції нервової системи людини.
7. Періоди біологічного розвитку людини.
8. Характеристика соціального середовища.

9. Поняття концепції прийнятого (допустимого) ризику.
10. Приклади природного та антропогенного забруднення середовища.
11. Основні причини, за яких відбуваються змінювання у біосфері.
12. 4 класи принципів і методів забезпечення безпеки життєдіяльності.
13. Для чого необхідно ідентифікувати небезпеку. Порівняння між собою наслідків аварій та катастроф.
14. Порівняння між собою категорій серйозності небезпек.
15. Основні принципи і способи захисту населення у надзвичайних ситуаціях.
16. Психологічні та психофізичні характеристики людини: характеристика аналізаторів, антропометричні характеристики, психічні функції і процеси.
17. Головні причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій. Основні поняття та визначення.
18. Працездатність людини і динаміка: стрес і адаптація, фази працездатності, заходи по підтримці оптимально працездатності.
19. Науково-технічний прогрес та його вплив на життєдіяльність людини.
20. Літосферні стихійні лиха та правила поведінки населення під час таких стихійних лих.
21. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці.
22. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.
23. Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці.
24. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці.
25. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів.
26. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки.
27. Організація управління охороною праці на підприємстві. Структура і чисельність служб охорони праці.
28. Громадський контроль за станом охорони праці в організації.
29. Уповноважені найманими працівниками особи з питань охорони праці, їх обов'язки і права.
30. Комісія з питань охорони праці підприємства.
31. Атестація робочих місць за умовами праці.
32. Інструктажі з питань охорони праці: види та порядок проведення.
33. Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру.
34. Профілактика нещасних випадків, професійних захворювань і отруєнь на виробництві.
35. Основи фізіології праці. Гігієна праці, її значення.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. А.П. Войцицький. Техноекологія: підручник / А.П. Войцицький, В.Л. Дубровський, В.М. Боголюбов. За ред. В.М. Боголюбова. – К.: Аграрна

освіта, 2009. – 533 с.

2. Андронов В.А. Безпека життєдіяльності: посібник для самостійної роботи студентів / В.А. Андронов. — Х.: ХОГО «НЕТ» «Екоперспектива», 2007. — 304 с.

3. Апостолюк С.О. Промислова екологія: навчальний посібник/ Апостолюк С.О., Джигирей В.С., Апостолюк А.С. – К.: Знання, 2005. – 474 с.

4. Батлук В.А. Основы экологии и охраны окружающей среды. учебное пособие / В.А. Батлук. – Львів: Афіша, 2001. – 333 с.

5. Батлук В.А. Охорона праці: навчальний посібник / В.А. Батлук, М.П. Кулик, Р.А. Яцюк. - 2-ге вид. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2009. – 360 с.

6. Бедрій Я.І. Безпека життєдіяльності: навч. Посібник / Я.І. Бедрій. — К.: Кондор, 2009. — 286 с.

7. Безопасность жизнедеятельности: конспект лекций/ под ред. С.В. Белова. — М.: Высш. шк., 1992. — 198 с.

8. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник / О.С. Баб'як, О.М. Сітенко, Ф.В. Ківа та ін. — Х.: Ранок, 2000. — 304 с.

9. Безпека життєдіяльності: навч. Посібник / Лушкін В.А., Торкатиюк В.І., Коржик Б.М., та ін. — Житомир, 2001. — 672 с.

10. Безпека життєдіяльності: навч. Посібник / Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б., Мазоренко Д.І. та ін. — Львів: Афіша, 2000. — 255 с.

11. Білявський Г.О. Основы экологии: підручник / Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. – К.: Либідь, 2005. – 408 с.

12. Білявський Г.О. Основы экологии: теорія та практикум. навчальний посібник/ Білявський Г.О., Бутченко Л.І. – К.: Лібра, 2006. – 368 с.

13. Бондар О.І. Техноекологія: навчальний посібник/ Бондар О.І., Боголюбов В.М., Мальований М.С. та ін. – Херсон: ПП Олді-плюс, 2011 – 314 с.

14. Гандзюк М.П. Основы охорони праці: підручник / М.П. Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський. 3-є вид.; за ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела, 2005. – 392 с.

15. Грищук М.В. Основы охорони праці: підручник / М.В. Грищук. - К.: Кондор, 2007. – 240 с.

16. Джигирей В.С. Безпека життєдіяльності: навч. посібник/ Джигирей В.С., Жидецький В.І. — Львів: Афіша, 2000.— 255 с.

17. Екологічне право України. Академічний курс: підручник/ Г.І. Балюк, М.В. Краснова, Ю.С. Шемшученко та ін; За ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: «Юридична думка», 2008. – 856 с.

18. Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності: навч. Посібник / Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний В. В. — К.: Каравела, 2002. — 327 с.

19. Жидецький В.Ц. Основы охорони праці: підручник / В.Ц. Жидецький. – Львів: Афіша, 2005. – 319 с.

20. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011. – № 32. – ст. 314.

21. Закон України «Про екологічну експертизу» від 09.02.1995 р. № 45/95-ВР; зміна до нового 28.11.2002 р. № 254 – IV.

22. Закон України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000 – 2015 роки» від 21.09.2000 р. № 1989-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 47. – ст. 405.
23. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року № 2694-XIII (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 19 травня 2011 року № 3395-VI).
24. Законодавство України про екологію (2-е видання). Київ КНТ, 2005 р.
25. Збірник тестових завдань перевірки залишкових базових знань з нормативних дисциплін освітньо-професійної програми підготовки фахівця. – Одеса: 2011. – 265 с.
26. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень. Затверджено Наказом Міністерства юстиції України 08.01.1998 № 53/5 (у редакції наказу Міністерства юстиції України 26.12.2012 № 1950/5).
27. Клименко Л.П. Техноекологія: навчальний посібник / Клименко Л.П. - Одеса: «Фонд Екопринт», Сімферополь: Таврія, 2000. – 542 с.
28. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 року.
29. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
30. Куценко О.М. Агроекологія: підручник / Куценко О.М., Писаренко В. М. – К.: «Урожай», 1995 – 254 с.
31. Кучерявий В.П. Екологія: підручник / Кучерявий В.П. - Львів: Світ, 2000 – 500 с.
32. Кучерявий В.П. Загальна екологія: підручник / Кучерявий В.П. – Львів: Світ, 2010. – 520 с.
33. Масікевич Ю.Г. Техноекологія: навчальний посібник / Масікевич Ю.Г., Гринь Г.І., Солодкий В.Д. та ін. – Чернівці: Зелена Буковина, 2006. – 192 с.
34. Мусієнко М.М. Загальна екологія: навчальний посібник / Мусієнко М.М., Войцехівська О.В. – К. : Сталь, 2010. – 379 с.
35. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля» від 18 грудня 2003 року № 168.
36. Некос В.Е. Екологія: навчальний посібник / Гандзюра В.П. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – К.: Сталь, 2009. – 375 с.
37. Некос В.Е. Загальна екологія та неоекологія: підручник / Некос В.Е., Некос А.Н., Сафранов Т.А. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2011. – 596 с.
38. Основи охорони праці: навчальний посібник / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; За заг. ред. В.В. Березуцького. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х.: Факт, 2007. – 480 с.
39. Основи охорони праці: підручник / К.Н. Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін.; За ред. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського. - 2-ге вид., доп. і перероб. - К.: Основа, 2006. – 448 с.

40. Основи охорони праці: підручник / О.І. Запорожець, О.С. Протоєрейський, Г.М. Франчук та ін. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
41. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: навч. Посібник / Пістун І.П. — Суми, 1999. — 301 с.
42. Пішак В.П. Безпека життєдіяльності: підручник / Пішак В.П., Радько М.М., Воробйов О.О.; за редакцією Радька М.М. — Чернівці: Книги — XXI, 2007. — 360 с.
43. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: навчальний посібник / А.В. Русаловський. – К.: Університет «Україна», 2008. – 272 с.
44. Сафранов Т.А. Екологічні основи природокористування: навчальний посібник / Сафранов Т.А. – Львів: Новий світ, – 2000, 2003. – 247 с.
45. Сухарев С.М. Техноекологія та охорона навколишнього середовища: навчальний посібник / Сухарев С.М., Чундак С.Ю., Сухарева О.Ю. – Львів: Новий світ. 2004. – 254 с.
46. Удод В.М. Техноекологія / Удод В.М., Трофімович В.В., Волошкіна О.С., Трофимчук О.М. – К.: КНУБА, 2007. – 192 с.
47. Фізико-хімічні основи технології очищення стічних вод: підручник/ Запольський А.К., Мешкова-Клименко Н.А., Астрелін І.М. та ін. – К.: Лібра, 2000. – 552 с.
48. Шмандій В.М. Управління природоохоронною діяльністю: навчальний посібник / Шмандій В.М., Солошич І.О. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 296 с.

Голова фахової атестаційної комісії

Сергій АРТЕМ'ЄВ

ПРОГРАМА вступного іспиту з іноземної мови

ВСТУП

Програма вступного іспиту з «Іноземної мови» (англійська/німецька/французька) вступників за ступенем «магістр» (освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст») складена відповідно до наказу МОН № 411 від 28.03.2019 «Про затвердження програми вступного випробування» і наказу Українського центру оцінювання якості освіти № 76 від 10.05.2019 «Про затвердження загальних характеристик предметних тестів єдиного вступного іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)».

Програма вступного іспиту створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1-B2). Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетентності уніфіковано за видами і формами завдань. У Програмі враховано особливості англійської, іспанської, німецької та французької мов.

Об'єктами оцінки є мовленнєва компетентність у читанні, а також мовні лексичні та граматичні компетентності. Зміст тестових завдань ґрунтується на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого в країнах, мову яких вивчають, відповідно до сфер спілкування і тематики текстів, визначених цією Програмою.

УЧАСНИКИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

У вступному іспиті з іноземної мови беруть участь особи, які бажають вступити на навчання до НУЦЗ України для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), та мають, відповідно до Правил прийому на це право .

МЕТА ЄДИНОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Визначити результати навчання кандидатів з іноземної мови за шкалою 100-200 балів на основі кількості балів, набраних ними за виконання завдань предметного тесту з іноземної мови.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

Частина I.

ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь кандидатів самостійно читати і розуміти автентичні тексти за визначений проміжок часу.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні зорієнтовані на різні стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчальне читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Для створення тестових завдань використовують автентичні тексти з друкованих періодичних видань, інтернет-видань, інформаційно-довідкових і рекламних буклетів, художньої літератури.

Тексти для ознайомлювального читання можуть містити до 5 % незнайомих слів, а для вивчального та вибіркового читання - до 3 %, про значення яких можна здогадатися з контексту за словотворчими елементами та за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми).

Загальний обсяг текстів становить до 2 500 слів.

У предметних тестах оцінюють уміння кандидатів розуміти прочитаний текст, виокремлювати ключову інформацію, узагальнювати зміст прочитаного, робити висновки на основі прочитаного.

Кандидат уміє:

- читати текст і визначати мету, ідею висловлення;
- читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;
- читати та виокремлювати необхідні деталі з текстів різних типів і жанрів;
- диференціювати основні факти та другорядну інформацію;
- розрізняти фактичну інформацію та враження;
- розуміти точки зору авторів текстів;
- працювати з різножанровими текстами;
- переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання;
- визначати структуру тексту й розпізнавати логічні зв'язки між його частинами;
- встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі.

Частина II.

ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета - виявити рівень сформованості мовленнєвих і мовних граматичних і лексичних компетентностей кандидатів.

Кандидат уміє:

- аналізувати й зіставляти інформацію;
- правильно вживати лексичні одиниці та граматичні структури;
- встановлювати логічні зв'язки між частинами тексту.

Лексичний мінімум вступника складає 2 500 одиниць відповідно до сфер спілкування і тематики текстів, визначених цією Програмою.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми.

Сім'я. Родинні стосунки.

Характер людини.

Помешкання.

Режим дня.

Здоровий спосіб життя.
Дружба, любов.
Стосунки з однолітками, у колективі.
Світ захоплень.
Дозвілля, відпочинок.
Особистісні пріоритети.
Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

Погода. Природа. Навколишнє середовище.
Життя в країні, мову якої вивчають.
Подорожі, екскурсії.
Культура й мистецтво в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Спорт в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Література в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Засоби масової інформації.
Молодь і сучасний світ.
Людина і довкілля.
Одяг.
Покупки.
Харчування.
Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
Україна у світовій спільноті.
Свята, пам'ятні дати, події в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Традиції та звичаї в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Видатні діячі історії та культури України та країни, мову якої вивчають.

Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мову якої вивчають.

Музеї, виставки.
Живопис, музика.
Кіно, телебачення, театр.
Обов'язки та права людини.
Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання.
Студентське життя.
Система освіти в Україні та в країні, мову якої вивчають.
Робота і професія.
Іноземні мови в житті людини.

ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР АНГЛІЙСЬКА МОВА

Іменник

Грамактичні категорії (однина та множина, присвійний відмінок).
Іменникові словосполучення.

Лексичні класи іменників (власні та загальні назви: конкретні, абстрактні іменники, речовини, збірні поняття).

Артикль
Означений і неозначений.
Нульовий артикль.
Прикметник
Розряди прикметників.
Ступені порівняння прикметників.
Числівник
Кількісні, порядкові та дробові числівники.
Займенник
Розряди займенників.
Дієслово
Правильні та неправильні дієслова.
Спосіб дієслова.
Часо-видові форми.
Модальні дієслова.
Дієслівні форми (інфінітив, герундій, дієприкметник).
Конструкції з дієслівними формами (складний додаток, складний підмет, складний присудок).
Прислівник
Розряди прислівників.
Ступені порівняння прислівників.
Прийменник
Типи прийменників.
Сполучники
Види сполучників.
Речення
Прості речення.
Складні речення.
Безособові речення.
Умовні речення (0, I, II, III типів).
Пряма й непряма мова
Словотвір.

НІМЕЦЬКА МОВА

Іменник
Утворення множини іменників.
Відмінювання іменників.
Прикметник
Відмінювання.
Ступені порівняння.
Субстантивовані прикметники.
Числівник
Кількісні числівники.
Порядкові числівники.
Дробові числівники.
Займенник

Розряди займенників.
Дієслово
Допоміжні дієслова.
Слабкі та сильні дієслова.
Модальні дієслова.
Зворотні дієслова.
Дієслово lassen.
Дієприкметник I, II.
Минулий час Perfekt. Минулий час Präteritum.
Давноминулий час Plusquamperfekt.
Майбутній час Futur I.
Наказовий спосіб дієслів Imperativ.
Умовний спосіб Konjunktiv II допоміжних і модальних дієслів.
Заміщення умовного способу Konjunktiv II формою würde + Infinitiv.
Konjunktiv II у нереальних умовних підрядних реченнях.
Інфінітив пасивного стану.
Пасивний стан з модальними дієсловами.
Умовний спосіб Konjunktiv I (непряма мова).
Умовний спосіб Konjunktiv I (непряма мова з модальними дієсловами).
Форми минулого часу Perfekt та Plusquamperfekt активного стану з модальними дієсловами.
Прислівник
Ступені порівняння.
Займенникові прислівники.
Прийменник
Прийменники з Akkusativ. Прийменники з Dativ.
Прийменники з Dativ/Akkusativ. Прийменники з Genitiv.
Речення
Інфінітив активного стану з часткою zu та без zu.
Інфінітивні конструкції: um ... zu + Infinitiv; statt... zu + Infinitiv, ohne ... zu + Infinitiv; haben/sein + zu + Infinitiv.
Складносурядне речення.
Складносурядне речення з подвійними сполучниками entweder ... oder, nicht nur ... sondern auch, weder ... noch, sowohl ... als auch, bald ... bald.
Складнопідрядне речення.
Типи складнопідрядних речень.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

Іменник
Граматичні категорії іменника (рід, число).
Артикль
Означені артиклі.
Неозначені артиклі.
Частковий артикль.
Прикметник
Граматичні категорії прикметника (рід, число).

Присвійні прикметники.
Вказівні прикметники.
Ступені порівняння прикметників.
Числівник
Кількісні числівники.
Порядкові числівники.
Займенник
Особові займенники.
Наголошені займенники.
Питальні займенники.
Неозначені займенники.
Неозначений займенник *оп*.
Займенники в ролі прямого й непрямого додатків.
Займенники *en* та *у*.
Відносні займенники.
Дієслово
Ствердна форма. Заперечна форма. Питальна форма
Часові форми дійсного способу дії (*Indicatif*).
Часові форми умовного способу дії (*Conditionnel*).
Subjonctif.
Наказовий спосіб дії (*Impératif*).
Герундій.
Дієприкметник.
Пасивний стан.
Узгодження часових форм у складних реченнях.
Прислівник
Прислівники частоти.
Кількісні прислівники.
Прислівники способу дії.
Прислівники часу.
Утворення прислівників із суфіксом *-ment*.
Ступені порівняння прислівників.
Прийменник
Прийменники місця. Прийменники часу.
Сполучник
Сполучники сурядності.
Сполучники підрядності.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕСТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Загальна кількість завдань тесту – **42**. На виконання тесту відведено **60 хвилин**. Тест складається з двох частин.

Частина «Читання» (**Tasks 1-4**) містить **22** завдання різних форм. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **B**.

Частина «Використання мови» (**Task 5** та **Task 6**) містить **20** завдань. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **B**.

Тест складається із завдань трьох форм:

1. Завдання на встановлення відповідності (Task 1: № 1-5, Task 3: № 11-16).

У завданнях пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із наведених варіантів; твердження/ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту встановив відповідність і позначив варіант відповіді в бланку відповідей **B**.

2. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (Task 2: № 6-10). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей **B**.

3. Завдання на заповнення пропусків у тексті (Task 4: № 17-22, Task 5: № 23-32, Task 6: № 33-42).

У завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями/ частинами речень, словосполученнями/словами із наведених варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив варіант відповіді в бланку відповідей **B**.

Схеми нарахування балів за виконання завдань тесту:

1. Завдання на встановлення відповідності оцінюється в **0** або **1** бал: **1** бал - за правильно встановлену відповідність; **0** балів, якщо правильною відповіддю не встановлено, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2. Завдання з вибором однієї правильної відповіді оцінюється в **0** або **1** бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на заповнення пропусків у тексті оцінюється в **0** або **1** бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів - 42.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕСТУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Загальна кількість завдань тесту - 42. На виконання тесту відведено 60 хвилин. Тест складається з двох частин.

Частина «Читання» (Aufgaben 1-4) містить 22 завдання різних форм. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **B**.

Частина «Використання мови» (Aufgabe 5 та Aufgabe 6) містить 20 завдань. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **B**.

Тест складається із завдань трьох форм:

1. Завдання на встановлення відповідності (Aufgabe 1: № 1-5, Aufgabe 3: № 11-16).

У завданнях пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із наведених варіантів; твердження/ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань. Завдання вважається

виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту встановив відповідність і позначив варіант відповіді в бланку відповідей В.

2.Завдання з вибором однієї правильної відповіді (Aufgabe 2: № 6-10). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей В.

3.Завдання на заповнення пропусків у тексті (Aufgabe 4: № 17-22. Aufgabe 5: № 23-32, Aufgabe 6: № 33-42).

У завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями/ частинами речень, словосполученнями/словами із наведених варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив варіант відповіді в бланку відповідей В.

Схеми нарахування балів за виконання завдань тесту:

1. Завдання на встановлення відповідності оцінюється в 0 або 1 бал: 1 бал - за правильно встановлену відповідність; 0 балів, якщо відповідності не встановлено, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2.Завдання I вибором однієї правильної відповіді оцінюється в 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

3.Завдання на заповнення пропусків у тексті оцінюється в 0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів - 42.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕСТУ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Зміст тесту визначено Програмою єдиного вступного іспиту з іноземних мов для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2019 року №411 «Про затвердження Програми вступного випробування».

Загальна кількість завдань тесту - **42**.

На виконання тесту відведено **60 хвилин**.

Тест складається з двох частин.

Частина «Чигання» містить **22** завдання різних форм. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **В**.

Частина «Використання мови» містить **20** завдань. Відповіді на ці завдання позначаються в бланку відповідей **В**.

Тест складається із завдань двох форм:

1. **Завдання з вибором однієї правильної відповіді** (№ 1-16, 23-32, 33-42). Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких

лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей **B**.

2. Завдання на заповнення пропусків у тексті (№ 17-22).

У завданнях пропонується доповнити абзаци/речення в тексті реченнями/ частинами речень, словосполученнями/словами із наведених варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо учасник єдиного вступного іспиту вибрав і позначив варіант відповіді в бланку відповідей **B**.

Схеми нарахування балів за виконання завдань тесту:

1. **Завдання з вибором однієї правильної відповіді** оцінюється в **0** або **1** бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

2. **Завдання на заповнення пропусків у тексті** оцінюється в **0** або **1** бал. **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано.

Максимальна кількість балів - **42**.

СХЕМИ НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ІСПИТУ З АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВ

№ з/п	Форма / опис завдання	Схема нарахування балів	Предмет
1	Завдання з вибором однієї правильної відповіді. Завдання складається з основи та чотирьох варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо учасник ЄВІ вибрав і позначив відповідь у бланку відповідей B	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано	- англійська мова - німецька мова - французька мова
2	Завдання на встановлений відповідності. У завданні пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із наведених варіантів: твердження/ ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань. Завдання вважається виконаним, якщо учасник ЄВІ встановив відповідність і позначив варіант відповіді в бланку відповідей B	0 або 1 бал: 1 бал - за правильно встановлену відповідність; 0 балів, якщо правильної відповідності не встановлено, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано	- англійська мова - німецька мова - французька мова
3	Завдання на заповнення пропусків у тексті. У завданні пропонується доповнити абзаци/ речення в тексті реченнями/ частинами речень, словосполученнями/ словами із наведених варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо учасник ЄВІ вибрав і позначив варіант відповіді в бланку відповідей B	0 або 1 бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано	- англійська мова - німецька мова - французька мова

ТАБЛИЦЯ
відповідності тестових балів, отриманих за виконання екзаменаційної
роботи єдиного вступного іспиту з англійської, німецької, французької
МОВ

Тестовий бал	Рейтингова оцінка 100 - 200
0	не склав
1	не склав
2	не склав
3	не склав
4	не склав
5	не склав
6	не склав
7	не склав
8	не склав
9	не склав
10	не склав
11	не склав
12	100
13	106
14	112
15	117
16	122
17	126
18	130
19	134
20	138
21	141
22	144
23	148
24	151
25	154
26	157
27	160
28	163
29	166
30	169
31	172
32	174
33	177
34	180
35	183
36	185
37	188
38	191
39	193
40	195
41	198
42	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

АНГЛІЙСЬКА МОВА

- 1 Andy Hopkins, Jocelyn Potter. Look Ahead. Longman, 2000.
- 2 Верба Л. Г., Верба Г. В. Граматика сучасної англійської мови: Довідник. – К., 2003.
- 3 Digby Beaumont, Colin Granger. The Heinemann English Grammar. 2002. - 350 p.
- 4 Horner D., Strutt R. Words at Work. Vocabulary development for Business English. Cambridge University Press, 2006.128 p.
- 5 John Eastwood. Oxford Practice Grammar. Oxford University Press, 1992.
- 6 Michael McCarthy, Felicity O'Dell English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, 2002.
- 7 Michael Swan, Catherine Walter. The Good Grammar Book. A grammar practice book for elementary to lower-intermediate students of English. Oxford University Press, 2003.
- 8 Raymond Murphy. English Grammar in Use.1998.
- 9 Stuart Redman. English Vocabulary in Use (Pre-intermediate and Intermediate). Cambridge University Press, 2002.

НІМЕЦЬКА МОВА

1. Adelheid Hoffgen. Deutsch lernen für den Beruf. Verlag für Deutsch.
2. Christian Fandrych. Sage und schreibe. Ernst Klett Sprachen. Stuttgart 2004.
3. Овчинникова А. В., Овчинников А. Ф. Новые 500 упражнений по грамматике немецкого языка. – М. : Лист-Нью, 2002. – 349 с.
4. Ulrike Tallowitz. Klipp und Klapp. Ernst Klett Sprachen. Stuttgart, 2004.

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

1. Assimil. Французский без труда сегодня / А. Булжер, Ж.-Л. Шерель. – М., 2006. – 622 с.
2. Може Г. Ускоренный курс французского языка. – 3-е изд. – М. : Айрис-пресс, 2005. – 352 с.
3. Попова И. Н. Французский язык : Учеб. для I курса институтов и факультетов иностранных языков. – Х., 2006. – 576 с.

Голова фахової атестаційної комісії

Ірина БОГДАНОВА